

La periodista hongaresa

LA REITERACIÓ D'IMATGES EN QUÈ S'ENCARNA EL MAL PRODUËIX LA SEVA BANALITZACIÓ, PERÒ LA SEQÜÈNCIA DE LA PERIODISTA HONGARESA A LA FRONTERA MANTÉ TOTA LA SEVA CRUËLTAT INICIAL

Les imatges i les paraules no són divises sotmeses a canvi. Hi ha molt d'enginy i poca veritat en comparacions com aquella que atribueix a una imatge el valor de mil paraules. És com comparar pollastres amb observatoris astronòmics o viceversa. Perquè, si comparem paraules amb imatges, què hauríem de dir de les imatges en moviment, siguin seqüències magistrals dels clàssics del cinema o escenes preses pel telèfon mòbil d'algú que passava per allà? Res, deixem-ho estar.

Venia, tot plegat, d'un es imatges que, des que es divulgaren, han aflorat intermitentment a la meua consciència, per dir-ne d'alguna manera. Tenen una protagonista, la barbàrie humana, encarnada aquesta ocasió en una periodista hongaresa, el nom de la qual em nego a escriure. Us en recordeu tan bé com servidor: en lloc de cobrir la informació a la frontera d'Hongria amb Sèrbia, on un munt de fugitius de la misèria de la guerra miraven de passar a territori magiar, es va dedicar a tractar d'impedir-ho, fent la traveta i agredint algunes d'aquelles persones indefenses.

Les imatges eren esfereïdores i venien a il·lustrar l'ascens imparable de l'extrema dreta a Europa, la d'Erasme, la de Montaigne, la de Descartes. Una muntanya de pensament i de coneixement a la qual poden obrir túnels Hitler o Franco per omplir-los de dinamita. Aquella periodista és el malson de qualsevol persona tocada d'humanitat. La realitat, però, és que aquelles imatges no ens n'havien mostrat el rostre (o servidor ho hi havia reparat), de manera que estava endarrer de veure-la de cara, amb l'enquimerada pretensió de poder-hi llegir algun dels signes amb els quals solem esperar que es mostri, s'anuncii o s'insinuï la maldat. Ignorant com sóc –cada dia més–, de vegades penso que hi ha d'haver trets

GUILLEM FRONTERA

definitoris en un rostre com el de la periodista hongaresa que la diferenciïn clarament de, per exemple, la meua mare al cel sia. De vegades necessitem que el mal tingui un rostre diferent del nostre, perquè ens trobem incòmodes en l'espècie que produeix persones com la periodista hongaresa.

Ara, un tribunal la condemnà a tres anys de llibertat condicional. El respecte a la justícia que tots prediquem al nostre redol s'esfondra sovint quan mirem d'aplicar-lo a la justícia d'altres països. En un país tan exacerbadament catòlic com Hongria, potser s'hauria de tenir present l'admonició de Crist a aquells que escandalitzessin un dels seus menuts: els voldria veure lligats a una mola de molí i llançats al fons de la mar. La periodista hongaresa, just per l'escàndol

que provocà, estaria millor tancada a la presó fins que aquesta institució hagués acomplert la seva funció correctora.

Amb motiu de la sentència, hem tornat veure aquelles imatges. Passat un temps i passats centenars d'altres imatges plenes de crueltat, les de la periodista hongaresa no han perdut virulència –ni vigència. Generalment, la reiteració d'imatges de dolor i destrucció acaba banalitzant-ne el missatge. Què deu tenir la seqüència d'aquella periodista fetrotgement convertida per pròpia voluntat en guardiana de la frontera? Res no pot banalitzar-la, res no n'erosiona la capacitat d'obrir en canal les nostres consciències.

També hem pogut veure, ara que aquell afer ha reconquerit l'atenció dels mitjans de comunicació, també hem pogut veure el rostre de la periodista hongaresa. He estat una bona estona observant-lo, rastrejant-hi els signes del mal. Si m'hagués lliurat a una lectura fàcil, sí, hauria atribuït aquesta condició a alguns trets del seu rostre, però, objectivament, l'únic que puc deduir de tot plegat és que no té l'expressió d'una persona amb la qual em passejaria pel Born. De cap manera. No em fiaria d'ella, però tampoc no convidaria ningú a compartir aquesta impressió, subjectiva i injusta.

Finalment, allò que acaba sent més neguitejant és que el rostre d'aquesta persona tan repugnant no presenta cap característica que la diferenciï significativament de la gent que coneixes, fins i tot de la gent que estimes. El mal circula per les nostres vides amb una fluïdesa i amb una naturalitat que et desarmen. Tot això ja ho sabem de sempre, però quan pren cos en la periodista hongaresa encara sentim una maledicció que ens arriba de l'Antic Testament.

Escriptor, guionista i crític d'art